

โครงการ New Delta ของอียิปต์:
การพลิกฟื้นทะเลทรายสู่อนาคตแห่งความมั่นคงทางอาหาร

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2569 ประธานาธิบดี Abdel Fattah El-Sisi ได้เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ New Delta อย่างเป็นทางการ ณ พื้นที่แกนหลักในเขต Sheikh Zayed ในจังหวัดกิซา โดยพิธีดังกล่าวถือเป็นเหตุการณ์สำคัญที่สะท้อนวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาของรัฐบาลอียิปต์ โดยภายในงาน มีการนำเสนอสารคดีเกี่ยวกับความก้าวหน้าของโครงการ การเปิดใช้งานสถานีสูบน้ำและโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทานผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ รวมทั้งการจัดแสดงแผนงานด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ประธานาธิบดีซึกกล่าวในพิธีว่า โครงการนี้แสดงถึงศักยภาพของอียิปต์ในการ “สร้างชีวิตใหม่จากผืนทะเลทราย” พร้อมย้ำว่า New Delta ไม่ใช่เพียงโครงการเกษตรกรรม แต่เป็น “โครงการแห่งอนาคต” ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางอาหาร และโอกาสใหม่ให้แก่คนรุ่นต่อไป

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา อียิปต์ต้องเผชิญกับความท้าทายสำคัญด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะปัญหาพื้นที่เพาะปลูกที่จำกัด การขยายตัวของประชากร และความต้องการอาหารที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประเทศที่พึ่งพาแม่น้ำไนล์เป็นเส้นเลือดหลักของภาคเกษตรกรรมมาอย่างยาวนาน จำเป็นต้องมองหาแนวทางใหม่ในการรักษาความมั่นคงทางอาหารและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ในการนี้ รัฐบาลอียิปต์ภายใต้การนำของประธานาธิบดี Abdel Fattah El-Sisi ได้ริเริ่ม “โครงการนิวเดลตา” (New Delta Project) ซึ่งเป็นอียิปต์เชื่อว่าเป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาเกษตรกรรมและฟื้นฟูพื้นที่ทะเลทรายที่ใหญ่ที่สุดในโลก โครงการนี้สะท้อนถึงความทะเยอทะยานด้านเศรษฐกิจของอียิปต์เท่านั้น และยังเป็นสัญลักษณ์ของความพยายามในการเปลี่ยน “ทะเลทราย” ให้กลายเป็น “แหล่งผลิตอาหารแห่งอนาคต”

ความเป็นมาของโครงการ

อียิปต์มีพื้นที่เพาะปลูกเพียงส่วนน้อยเมื่อเทียบกับขนาดประเทศ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทราย และประชากรกว่า 100 ล้านคนส่วนใหญ่ (จากประชากรทั้งหมดมากกว่า 110 ล้านคน) กระจุกตัวอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์และสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไนล์ (Nile Delta) ส่งผลให้เกิดความหนาแน่นของประชากรสูง รวมทั้งแรงกดดันต่อทรัพยากรน้ำและที่ดินทางการเกษตร

นอกจากนี้ สถานการณ์โลกในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เช่น ความผันผวนของราคาธัญพืช สงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครน และภาวะเงินเฟ้อด้านอาหาร ได้ทำให้อียิปต์ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศผู้นำเข้าข้าวสาลีรายใหญ่ของโลก ตระหนักถึงความจำเป็นในการลดการพึ่งพาการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลอียิปต์จึงเริ่มดำเนินโครงการ New Delta เพื่อขยายพื้นที่เกษตรกรรมไปยังพื้นที่ทะเลทรายทางตะวันตกของสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไนล์ โครงการครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 2.2 ล้านเฟดแดน หรือมากกว่า 9,000 ตารางกิโลเมตร ถือเป็นการลงทุนด้านเกษตรกรรมครั้งประวัติศาสตร์ของประเทศ

โครงการนี้เป็นการผสมผสานระหว่าง “เกษตรกรรมสมัยใหม่” กับ “โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่” โดยรัฐบาลได้ลงทุนในระบบชลประทานอัจฉริยะ การบำบัดและนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ถนน เครือข่ายไฟฟ้า และศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร เพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจใหม่ทั้งระบบ ไม่ใช่เพียงแค่พื้นที่เพาะปลูกเท่านั้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการ New Delta มีเป้าหมายสำคัญหลายด้านที่เชื่อมโยงทั้งเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ได้แก่

1. เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยอียิปต์ต้องการเพิ่มการผลิตพืชยุทธศาสตร์ เช่น ข้าวสาลี ข้าวโพด น้ำตาลหัวบีต และพืชน้ำมัน เพื่อลดการนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ และเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร
2. เพิ่มพื้นที่เกษตรกรรม โดยพื้นที่เพาะปลูกใหม่จากโครงการจะช่วยขยายฐานการผลิตทางการเกษตรของประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจะช่วยรองรับความต้องการอาหารของประชากรที่เพิ่มขึ้นในอนาคต
3. สร้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลคาดว่าโครงการนี้จะสร้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมหลายแสนตำแหน่ง ทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมอาหาร การก่อสร้าง และโลจิสติกส์ นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นการลงทุนจากภาคเอกชนอีกด้วย
4. พัฒนาเมืองและชุมชนใหม่ โดยโครงการไม่ได้มุ่งเน้นเพียงภาคเกษตร แต่ยังรวมถึงการสร้างเมืองใหม่ที่อยู่อาศัย โรงเรียน โรงพยาบาล และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อดึงดูดประชากรออกจากพื้นที่แออัดบริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์

5. ใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอียิปต์เผชิญกับข้อจำกัดด้านน้ำมาอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีชลประทานสมัยใหม่ รวมถึงการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดกลับมาใช้ใหม่ ในภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและลดการสูญเสีย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หากโครงการดำเนินไปตามเป้าหมาย อียิปต์จะสามารถเปลี่ยนพื้นที่ทะเลทรายขนาดใหญ่ให้กลายเป็นแหล่งผลิตอาหารสำคัญของภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ ซึ่งจะส่งผลดีในหลายด้าน โดยเฉพาะ

- การลดภาระด้านการนำเข้าอาหาร โดยเฉพาะข้าวสาลี ซึ่งจะช่วยลดแรงกดดันต่อเงินตราต่างประเทศและเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
- การยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารของประเทศ ตั้งแต่การเพาะปลูก การแปรรูป ไปจนถึงการส่งออก ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล
- การพัฒนาพื้นที่ชนบทและลดความแออัดในเมืองใหญ่ โดยเฉพาะกรุงไคโร ซึ่งเผชิญปัญหาความหนาแน่นของประชากรและแรงกดดันต่อโครงสร้างพื้นฐานมาอย่างยาวนาน
- นอกจากนี้ โครงการยังสะท้อนถึงแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสีเขียว การจัดการทรัพยากรน้ำ และการพัฒนาเกษตรกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

- โครงการ New Delta ของอียิปต์ถือเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจของการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงทางอาหารในระดับชาติ โดยเฉพาะการนำพื้นที่ทะเลทรายขนาดใหญ่กลับมาใช้ประโยชน์ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่และการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาที่ยั่งยืนที่หลายประเทศกำลังให้ความสำคัญในปัจจุบัน
- โครงการนี้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของ “เกษตรกรรมยุคใหม่” ที่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการเพาะปลูก แต่เชื่อมโยงกับการจัดการน้ำ พลังงาน โลจิสติกส์ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และการพัฒนาเมืองอย่างบูรณาการ ซึ่งเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาศึกษาและประยุกต์ใช้กับการพัฒนาพื้นที่เกษตรของไทยได้เช่นกัน
- รัฐบาลอียิปต์วางเป้าหมายโครงการ New Delta ในการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกกว่า 2.2 ล้านเฟดแดน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร ลดการนำเข้าสินค้าเกษตร และสร้างงานจำนวนมากให้แก่ประชาชน ซึ่งแนวทางดังกล่าวมีความสำคัญโดยเฉพาะในช่วงเวลาที่โลกกำลังเผชิญความผันผวนด้านอาหาร พลังงาน และสภาพภูมิอากาศ
- ในเชิงเศรษฐกิจ อาจเป็นโอกาสสำหรับไทยในการขยายความร่วมมือกับอียิปต์ ทั้งด้านการค้าเกษตร อุตสาหกรรมอาหาร เทคโนโลยีการเกษตร และการลงทุน โดยอียิปต์ถือเป็นประตูสำคัญสู่ตลาดแอฟริกาและตะวันออกกลาง ขณะที่ไทยมีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตอาหาร การแปรรูปสินค้าเกษตร และระบบเกษตรสมัยใหม่
- โครงการ New Delta ของอียิปต์มีมูลค่าการลงทุนเกือบ 800,000 ล้านดอลลาร์อียิปต์ หรือประมาณ 15-16 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จึงทำให้เกิดโอกาสทางเศรษฐกิจจำนวนมากสำหรับประเทศคู่ค้า รวมถึงประเทศไทย ดังนี้
 - โอกาสด้านสินค้าเกษตรและเทคโนโลยีการเกษตร แม้อียิปต์ต้องการเพิ่มการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร แต่การพัฒนาเกษตรกรรมในพื้นที่ทะเลทรายขนาดมหึมา จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยี เครื่องจักร และองค์ความรู้จำนวนมาก ซึ่งเป็นจุดที่ไทยมี

ศักยภาพ เช่น ระบบชลประทานขนาดกลางและขนาดย่อม เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) เมล็ดพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์พืช ระบบโรงเรือนและเกษตรแม่นยำสูง และเครื่องจักรแปรรูปอาหารและบรรจุภัณฑ์ ดังนั้น บริษัทไทยที่ดำเนินธุรกิจด้านเครื่องจักรเกษตร ระบบน้ำ ปุ๋ยชีวภาพ หรือเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว อาจมีโอกาสดำเนินไปเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์หรือร่วมลงทุนในห่วงโซ่อุปทานของโครงการได้

- **โอกาสด้านอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูป** รัฐบาลอียิปต์ระบุชัดเจนว่า New Delta จะไม่ใช่เพียงพื้นที่ปลูกพืช แต่จะพัฒนา “ระบบอุตสาหกรรมอาหารครบวงจร” ตั้งแต่การผลิต การเก็บรักษา การขนส่ง ไปจนถึงการส่งออก จึงเป็นโอกาสสำคัญสำหรับไทย เพราะไทยเป็นหนึ่งในผู้นำโลกด้านอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปสินค้าเกษตร เช่น โรงงานแปรรูปอาหาร เทคโนโลยีห้องเย็นและคลังสินค้า บรรจุภัณฑ์อาหาร มาตรฐานความปลอดภัยอาหาร และระบบโลจิสติกส์อาหาร โดยไทยอาจเข้าไปลงทุนในรูปแบบ Joint Venture กับภาคเอกชนอียิปต์ การขายเทคโนโลยีและเครื่องจักร หรือการจัดตั้งโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรในอียิปต์เพื่อส่งออกไปยังตะวันออกกลางและแอฟริกา ทั้งนี้ อียิปต์ยังมีจุดแข็งด้านที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ เพราะเชื่อมต่อทั้งตลาดแอฟริกา ตะวันออกกลาง และยุโรปผ่านคลองสุเอซ ทำให้การตั้งฐานการผลิตในอียิปต์อาจช่วยให้ผู้ประกอบการไทยเข้าถึงตลาดขนาดใหญ่ได้ง่ายขึ้น
 - **โอกาสด้านก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน** โครงการ New Delta ต้องใช้โครงสร้างพื้นฐานมหากาล ทั้งถนน สถานีสูบน้ำ ระบบไฟฟ้า และเครือข่ายขนส่ง โดยมีการก่อสร้างถนนมากกว่า 12,000 กิโลเมตร และสถานีสูบน้ำขนาดใหญ่ 19 แห่ง ไทยอาจมีโอกาสดำเนินโครงการในฐานะผู้รับเหมา ผู้ร่วมทุน หรือผู้จัดหาเทคโนโลยี
 - **โอกาสด้านการลงทุนในแอฟริกาและตะวันออกกลาง** อียิปต์กำลังวางตำแหน่งตนเองเป็น “ศูนย์กลางการผลิตอาหาร” ของภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (MENA) ดังนั้น การที่ไทยเข้าไปมีบทบาทในโครงการ New Delta อาจไม่ได้หมายถึงตลาดอียิปต์เพียงประเทศเดียว แต่ยังเป็น “ประตู” สู่ตลาดแอฟริกาที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงเป็นโอกาสสำหรับไทยในการขยายการลงทุนในภูมิภาค MENA สร้างฐานการผลิตใหม่ กระจายความเสี่ยงจากตลาดเดิม และเพิ่มบทบาทของไทยในห่วงโซ่อุปทานโลก โดยเฉพาะในช่วงที่หลายประเทศเริ่มให้ความสำคัญกับ “ความมั่นคงทางอาหาร” มากขึ้นหลังวิกฤตโลกในช่วงที่ผ่านมา
- **อย่างไรก็ดี แม้โครงการ New Delta จะมีศักยภาพสูง แต่ไทยก็ต้องพิจารณาความเสี่ยงควบคู่กัน เช่น ต้นทุนการลงทุนที่สูงมาก ความผันผวนทางเศรษฐกิจของอียิปต์ ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ภาวะเปราะบางการลงทุน และการแข่งขันจากจีน ยุโรป และประเทศอ่าวอาหรับที่กำลังเข้ามาลงทุนในอียิปต์เช่นกัน**

ที่มา https://sis.gov.eg/en/media-center/events/president-el-sisi-inaugurates-the-new-delta-project/?utm_source=chatgpt.com

https://www.egypttoday.com/Article/1/147218/Overview-of-Egypt%E2%80%99s-New-Delta-Project?utm_source=chatgpt.com

https://english.ahram.org.eg/NewsContent/50/1201/569255/AlAham-Weekly/Egypt/New-Delta-project-inaugurated.aspx?utm_source=chatgpt.com